

1. Sähköinen vienti-ilmoittaminen	2
Valitsemme EDI-lähtäjänä toimimisen vai netti-ilmoittamisen?.....	2
Kuka voi toimia EDI-lähtäjänä yrityksen puolesta viennin tulli-ilmoituksissa?	2
Voidaanko käyttöönotto toteuttaa tehdas/toimipaikkakohtaisesti?.....	2
Voiko tavara olla esimerkiksi vielä valmistusprosessissa tehtaalla, kun tavarasta annetaan sähköinen vienti-ilmoitus?	2
2. Vienti-ilmoituksen tietosisältö	2
Mitkä tiedot voi jättää ilmoittamatta epätäydellisellä ilmoituksella kun käytetään kaksivaiheista ilmoitusmenettelyä?	2
Jos yhteen vientierään liittyy useita laskuja, pitääkö kauppalaskut eritellä tullinimikekohtaisesti?	3
Onko vienti-ilmoituksen tiedot annettava suomeksi vai voivatko tiedot olla kauppalaskun kielellä eli esimerkiksi englanniksi?	3
Miten tilastoarvo lasketaan?	3
Miten kolliluku ilmoitetaan, jos vientiin lähtee yksi kolli ja se jakaantuu useaan nimikkeeseen?.....	3
Miten tarkasti tavaraerän sijaintipaikka tarkastusta varten tulee ilmoittaa, riittääkö esimerkiksi Steveco tai Mussalo?.....	3
Mikä kansallinen menettelykoodi ilmoitetaan siinä tapauksessa, kun tavaraerällä ei ole kansallista menettelyä?	3
3. Sanomaliikenne	4
Mitkä ohjelmistotalot tarjoavat Tullin hyväksymiä ohjelmistoja?	4
Mitkä operaattorit ovat mukana ELEX-sanomaliikenteessä?.....	4
Mistä asiakas tietää, onko vienti-ilmoitussanoma saapunut tulliin?.....	4
Mikä on vienti-ilmoitussanomaa normaali käsittelyaika?	4
Milloin EDI-asiakkaan on lähetettävä vienti-ilmoitussanoma Tullille?.....	4
Onko tapahtumatunnus ja MRN-numero vientierä- vai kuljetusvälinekohtaisia?.....	4
Jos vientitavara on luovutettu vientimenettelyyn, voiko ilmoitusta korjata uudella sanomalla?4	
4. Rekisteröity vientiasiakkuus	5
Miksi kannatta rekisteröityä Tullin vientiasiakkaaksi?.....	5
Pitääkö ulkomaalaisen yrityksen rekisteröityä Suomen Tullin vientiasiakkaaksi?	5
Yritys on jo Tullin rekisteröity asiakas tuonnissa, täytyykö rekisteröityä viennin asiakkaaksi?5	
Toimipisteiden ja tytäryhtiöiden rekisteröinti.....	5
Hakemuksen eli rekisteröinti-ilmoituksen täyttäminen	6
5. Yksinkertaistetut menettelyt	6
Pitääkö huolintaliikkeellä olla yksinkertaistetun menettelyn lupa, tai kotitullauslupa, jos se antaa ilmoitukset EDI-llä viejäyrityksen puolesta, jolla on yksinkertaistetun menettelyn lupa?6	
Onko viennissä käytössä kaksivaiheinen tullaus vai pitääkö kaikki tullaustiedot antaa jo ensimmäisellä ilmoituskerralla eli jo ennen tavarain poistumista?.....	6
Kun lähetyksiä lastattavan vientierän painoa ei tiedetä tarkkaan, pitääkö käyttää kaksivaiheista ilmoitustapaa?	7
6. Muut kysymykset	7
Miten tehdään korjaus vienti-ilmoitukseen, mikäli tavaraerä on luovutettu menettelyyn?	7
Jos lasku hyvitetään vientimenettelyyn luovutuksen jälkeen tai sitä ennen, tuleeko vienti-ilmoitusta oikaista?	7
Mitkä asiakirjat kelpaavat varamenettelyilmoitukseksi?.....	7

1. Sähköinen vienti-ilmoittaminen

Valitsemme EDI-lähtäjänä toimimisen vai netti-ilmoittamisen?

Mikäli tavarakate on suuri ja vientilähetystyksiä on paljon, EDI-lähtäjänä toimiminen on kannattavaa. Netti-ilmoittaminen on hyvä vaihtoehto, mikäli vientilähetysten lukumäärä on pieni, ei päivittäinen.

Kuka voi toimia EDI-lähtäjänä yrityksen puolesta viennin tulli-ilmoituksissa?

EDI-lähtäjänä voi toimia kuka tahansa ohjelmansa hyväksytysti testannut yritys.

Voidaanko käyttöönotto toteuttaa tehdas/toimipaikkakohtaisesti?

Käyttöönotto voidaan toteuttaa tehdas/toimipaikkakohtaisesti yrityksen niin halutessa. Tulli kuitenkin myöntää EDI-lähtäjän luvat pääsääntöisesti yrityskohtaisesti. Näin yksi yritys selviää yhdellä testauksella ja yhdellä EDI-lähtäjän hyväksymispäätöksellä.

Voiko tavara olla esimerkiksi vielä valmistusprosessissa tehtaalla, kun tavarasta annetaan sähköinen vienti-ilmoitus?

Tavanomainen vienti-ilmoitus voidaan antaa vain kun tavara on esitettävissä Tullille eli tässä tapauksessa tulee käyttää ennakolta annettua vienti-ilmoitusta. Ko. ilmoituksella annetaan normaalit vienti-ilmoituksen tiedot sekä tiedot siitä milloin tavara on esitettävissä Tullille ja sen sijainti kyseisellä hetkellä.

2. Vienti-ilmoituksen tietosisältö

Mitkä tiedot voi jättää ilmoittamatta epätäydellisellä ilmoituksella kun käytetään kaksivaiheista ilmoitusmenettelyä?

Kaikki vienti-ilmoituksen tiedot annetaan ensimmäisessä ilmoituksessa, mutta joitakin tietoja saa muuttaa täydentävällä ilmoituksella. Nämä tiedot ovat:

- aktiivisen kuljetusvälineen tunnus rajalla
- aktiivisen kuljetusvälineen kansallisuus rajalla
- kuljetusvälineen tunnus lähdettäessä
- kuljetusmuoto rajalla
- sisämaan kuljetusmuoto
- pakkausten määrä (tulliselvitettävä erä ja tavaraerä)
- tulliselvitettävän erän bruttopaino
- tavaraerän bruttopaino
- tavaraerän nettopaino
- tavaraerän lisäpaljous
- tilastoarvo

Jos yhteen vientierään liittyy useita laskuja, pitääkö kauppalaskut eritellä tullinimikekohtaisesti?

Kauppalaskuja ei eritellä tullinimikekohtaisesti, vaan kaikki vientiin liittyvät kauppalaskut ilmoitetaan tulliselvitettävän erän liiteasiakirjoissa eli vienti-ilmoituskohtaisesti.

Onko vienti-ilmoituksen tiedot annettava suomeksi vai voivatko tiedot olla kauppalaskun kielellä eli esimerkiksi englanniksi?

Sanoman tiedot on annettava joko suomen tai ruotsin kielellä. Tavarankuvaus voi olla englanninkielinen. Nettiviennissä ilmoituksen voi antaa myös englanninkielisenä.

Miten tilastoarvo lasketaan?

Tilastoarvolla tarkoitetaan tavarankuvauksen hintaa, jossa on viennissä Suomen rajojen sisäpuoliset lisäkustannukset (rahti yms.) sekä tarvittaessa hintaan sisällytettävät ilmaistoimitukset. Joko kokonaan tai osittain vastikkeettoman tavarankuvauksen hinta määritellään sen mukaisesti, mikä siitä saataisiin myytäessä.

Miten kolliluku ilmoitetaan, jos vientiin lähtee yksi kolli ja se jakaantuu useaan nimikkeeseen?

Ensimmäisellä tavaraerätiedolla ilmoitetaan kollimääräksi 1 + pakkauslaji sekä pakkausten merkit ja numerot ja toisella tavaraerällä kollimääräksi ilmoitetaan 0 + pakkauslaji sekä pakkausten merkit ja numerot ja kolmannella 0 + pakkauslaji sekä pakkausten merkit ja numerot jne. Pakkauslajit ja pakkausten merkit ja numerot pitää olla jokaisella tavaraerällä täsmälleen samat, kirjoitusasua myöten.

Miten tarkasti tavaraerän sijaintipaikka tarkastusta varten tulee ilmoittaa, riittääkö esimerkiksi Steveco tai Mussalo?

Osoitteen pitää olla virallinen, olemassa oleva todellinen katuosoite esim. Rahtikuja 3 B, Vaasa. Postinumeroa ei hyväksytä, vaikka koodiluettelossa se on mainittu koodilla paikan tarkennin.

Mikä kansallinen menettelykoodi ilmoitetaan siinä tapauksessa, kun tavaraerällä ei ole kansallista menettelyä?

Kansallinen menettelykoodi ilmoitetaan aina. Silloin kun kansallista menettelyä ei ole ilmoitetaan koodi 999.

3. Sanomaliikenne

Mitkä ohjelmistotalot tarjoavat Tullin hyväksymiä ohjelmistoja?

Tulli ei voi mainostaa yksittäisiä ohjelmistotaloja, vaan viejän/huolintayrityksen täytyy itse selvittää tarjolla olevat ohjelmistot. Luettelo ohjelmistotaloista löytyy Tiece Ry:n sivuilta (http://www.tiece.fi/mp/db/file_library/x/IMG/35873/file/Tullausohjelmistotaulukko.pdf). Viejä voi vapaasti valita vientitullausohjelman toimittajan, jonka Tulli testaa.

Mitkä operaattorit ovat mukana ELEX-sanomaliikenteessä?

Listaus valtuutetuista operaattoreista yhteystietoineen löytyy:
<http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/edi/index.jsp>
"Sanomapohjainen asiointi Tullissa: Asiakkaaksi hakeutuminen" sivulta 15.

Mistä asiakas tietää, onko vienti-ilmoitussanoma saapunut tulliin?

Kun asiakkaan sanoma on saapunut Tullin vientijärjestelmään, asiakas saa Tullilta hyväksymissanoman, tai hylkäyssanoman, mikäli ilmoituksen määrämuotoisuudet eivät täyty. Jos hyväksymis-, tai hylkäyssanomaa ei tule, asiakkaan on otettava yhteyttä operaattoriin tai Tulliin. Vika voi olla esimerkiksi tietoliikenneyhteyksissä.

Mikä on vienti-ilmoitussanomana normaali käsittelyaika?

Mikäli vienti-ilmoituksessa ei ole virheitä eikä ilmoitus nouse inhimilliseen käsittelyyn, sanoman käsittely on varsin nopeaa, muutamista sekunneista muutama minuutteihin riippuen tietoliikenneyhteyksistä. Inhimilliseen käsittelyyn nousevat vienti-ilmoitukset pyritään ottamaan käsittelyyn tunnin sisällä niiden vastaanottamisesta.

Milloin EDI-asiakkaan on lähetettävä vienti-ilmoitussanoma Tullille?

Vienti-ilmoitus on lähetettävä aina Tullille ennen tavarankäynnin lähtöä viejän tiloista (tehdas, varasto) tai muusta Tullin hyväksymästä lähtöpaikasta (esimerkiksi huolitsijan varasto lentoaseman lähellä). Vienti-ilmoitus on jatkossakin jätettävä ennen tavarankäynnin lähtöä tavarankäynnin esittämiskohtalta.

Onko tapahtumatunnus ja MRN-numero vientierä- vai kuljetusvälinekohtaisia?

Tapahtumatunnus ja MRN-numero ovat aina ilmoituskohtaisia, eli koskevat koko ilmoituksella mainittua vientierää.

Jos vientitavara on luovutettu vientimenettelyyn, voiko ilmoitusta korjata uudella sanomalla?

Tulli-ilmoitusta ei voi korjata sen jälkeen, kun ilmoitettu tavara on asetettu vientimenettelyyn. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vienti-ilmoitusta voi korjata vain, jos tullin on lähettänyt virheilmoituksen tai kyseessä on ennakkoon annettu vienti-ilmoitus. Luvanvaraisessa 2-vaiheisessa ilmoittamisessa on sallittua täsmentää tiettyjä tietoja.

Vientimenettelyyn luovuttamisen jälkeen vienti-ilmoitusta voi pyytää oikaistavaksi. Kaikkia tietoja ei kuitenkaan voida oikaista.

Vienti-ilmoituksen korjaamisesta, oikaisuista ja mitätöinnistä on annettu erillisiä viennin asiakasohjeita, jotka ovat tullin internet-sivulla:

<http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/edi/ELEX/asiakasohjeet/index.jsp>

4. Rekisteröity vientiasiakkuus

Miksi kannattaa rekisteröityä Tullin vientiasiakkaaksi?

Rekisteröityminen on tarpeellista, jotta sähköiset ilmoitukset pystytään käsittelemään Tullissa mahdollisimman sujuvasti. Rekisteröitymisen yhteydessä Tulli merkitsee vientiyrityksen nimi- ja osoitetiedot ja mahdolliset lupatiedot asiakasrekisteriin. Kun yritys lähettää Tullin vientijärjestelmään sähköisen vienti-ilmoituksen, vientijärjestelmä hakee tiedot automaattisesti asiakasrekisteristä.

Pitääkö ulkomaalaisen yrityksen rekisteröityä Suomen Tullin vientiasiakkaaksi?

Ei tarvitse, mutta yritys voi rekisteröityä Suomen tullin vientiasiakkaaksi, mikä nopeuttaa vienti-ilmoituksen käsittelyä.

Yritys on jo Tullin rekisteröity asiakas tuonnissa, täytyykö rekisteröityä viennin asiakkaaksi?

Yrityksen tulee rekisteröityä myös vientiasiakkaaksi, vaikka yritys olisikin jo rekisteröity tuontiasiakas.

Toimipisteiden ja tytäryhtiöiden rekisteröinti

Yrityksemme rekisteröity osoite on Espoossa, mutta tuotteet valmistetaan Turussa, josta ne lähtevät vientiin. Yrityksellä on vain yksi Y-tunnus. Onko päätoimipaikka rekisteröinti-ilmoituksella sama kuin rekisteröity osoite? Ilmoitetaanko toimipiste-kohtaan lomakkeella Turun osoite, josta tavarat lähtevät vientiin?

Viennin rekisteröitymisilmoitukseen kohtaan A yrityksen päätoimipaikka tulee yrityksen rekisteröidyn osoitteen tiedot eli Espoon tiedot ja toimipisteen kohtaan B. Turun tiedot, mistä tavara lähtee vientiin.

Tavaran lastauspaikkana on tytäryhtiömme tehdas, joka sijaitsee eri paikkakunnalla kuin yrityksen päätoimipaikka. Tytäryhtiön tehtaalta lähtee suurin osa vientitoimituksista. Vienti siis tapahtuu yrityksemme nimissä, mutta toimitukset lähtevät tytäryhtiön toimipisteestä. Täytetäänkö lomakkeen B-kohtaan tytäryhtiön toimipisteen tiedot?

Päätoimipaikan tiedot täytetään rekisteröitymisilmoituksen kohtaan A. Kohtaan B, yrityksen toimipisteen nimitietona ilmoitetaan yrityksen nimi ja y-tunnus, osoitetietoihin tytäryhtiön tehtaalla osoitetiedot, josta tavara lähtee vientiin. Mikäli tytäryhtiöllä on omissa nimissään vientiä, tulee yrityksen täyttää oma rekisteröitymisilmoitus, koska emoyhtiöllä ja tytäryhtiöllä on eri y-tunnukset.

Hakemuksen eli rekisteröinti-ilmoituksen täyttäminen

Täytyykö hakemukseen liittää kaupparekisteriote?

Viejän ei tarvitse liittää hakemukseen kaupparekisteriotetta. Kaupparekisteriote tarvitaan vain, jos yritys toimii asiamiehenä (huolintaliike) ja käyttää edustusmuotona välillistä edustusta. Kaupparekisteriote voi olla enintään 30 päivää vanha.

Mistä löydän rekisteröitymishakemuksen?

Rekisteröitymisilmoitus ja täyttöohje löytyvät Tullin internet-sivuilta, josta ilmoitus voidaan tulostaa ja toimittaa se täytettynä Tullin sähköiseen palvelukeskukseen. Ilmoitus löytyy osoitteesta www.tulli.fi (Yritykset> Vienti EU:n ulkopuolelle> Viennin rekisteröity asiakas).

Kuka allekirjoittaa rekisteröitymisilmoituksen? Täytyykö allekirjoittajalla olla prokuraaoikeus?

Lomakkeen allekirjoittajalla ei tarvitse olla yrityksen nimenkirjoitusoikeutta, vaan lomakkeen voi allekirjoittaa esimerkiksi operatiivisesta vientitoiminnasta vastuussa oleva henkilö.

Koskeeko rekisteröinti-ilmoituksen kohta C (edustusmuoto) viejää vai huolitsijaa, joka hoitaa tullauksen yrityksen puolesta?

Kohdan C täyttävät ainoastaan asiamiehenä (huolintaliikkeenä) toimivat yritykset.

Mikä on edustusmuotojen välinen vastuu viennissä?

Välillisellä edustajalla on tavaranhaltijan vastuu. Tällöin edustaja eli asiamies (yleensä huolintaliike) vastaa vienti-ilmoituksen tiedoista yhtä laajasti kuin viejä omista vienti-ilmoituksistaan hoitaen vientiselvityksensä itsenäisesti. Suoralla edustajalla on asiamiehen vastuu. Tällöin asiamies vastaa tietojen oikeellisuudesta siltä osin kun tämä niistä tiesi tai olisi pitänyt tietää.

5. Yksinkertaistetut menettelyt

Pitääkö huolintaliikkeellä olla yksinkertaistetun menettelyn lupa tai kotitullauslupa, jos se antaa ilmoitukset EDI:llä viejäyrityksen puolesta, jolla on yksinkertaistetun menettelyn lupa?

Ei tarvitse

Onko viennissä käytössä kaksivaiheinen tullaus vai pitääkö kaikki tullaustiedot antaa jo ensimmäisellä ilmoituskerralla eli jo ennen tavaran poistumista?

Perustellusta syystä viejälle voidaan myöntää lupa kaksivaiheiseen ilmoittamiseen. Vaatimuksena on erillisen luvan hakeminen (yhteisölupa yksinkertaistetun ilmoituksen menettelyn käyttöön). Mahdollisuus kaksivaiheiseen ilmoittamiseen on tarkoitettu niille yrityksille, joiden vientierän tarkka määrä selviää vasta yhteisöstä poistuvan kulkuneuvon esim. laivan lastaushetkellä. Asiamiehet (huolintaliikkeet) voivat tehdä viejän puolesta kaksivaiheisia tullauksia, mikäli viejällä

on lupa kaksivaiheiseen ilmoittamiseen ja asiamiehellä on tiedossa viejäyrityksen luvassa määritellyt tavarakatelistat sekä tavaraerien määräraviot.

Kun lähetyksiä lastattavan vientierän painoa ei tiedetä tarkkaan, pitääkö käyttää kaksivaiheista ilmoitustapaa?

Ei, tarvittaessa voidaan käyttää (tavanomaista) yksivaiheista ennakoita annettavaa täydellistä tullilmoitusta. Painoa ja (myös muita tietoja) voi korjata siihen asti, kunnes menettelyyn luovutus tapahtuu. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä hetkeä, joka on ilmoitettu tavarantoimituksen esittämisen ajankohdaksi.

6. Muut kysymykset

Miten tehdään korjaus vienti-ilmoitukseen, mikäli tavaraerä on luovutettu menettelyyn?

Korjausta ei voi tehdä, mutta joitakin vienti-ilmoituksen tietoja voi pyytää oikaistavaksi. Toistaiseksi oikaisua voi pyytää vain kirjallisella oikaisupyynnöllä, joka toimitetaan Sähköiseen tullauskeskukseen. Mitätöinti/ oikaisulomake löytyy Tullin Internetsivuilta osoitteesta: http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/lomakkeet/vientitullauksen_lomakkeet/lomakkeet/701s_08.pdf

Jos yksivaiheisessa viennissä lasku hyvitetään vientimenettelyyn luovutuksen jälkeen, tulee ko vieni-ilmoitusta oikaista? Entä tulee ko ennen luovutusta lähettää korjaus, jos lasku peruutetaan ja tehdään uusi?

Vienti-ilmoitus oikaistaan luovutuksen jälkeen. Ennakolta annettua täydellistä ilmoitusta voi korjata niin kauan, ennen kuin vientimenettelyyn luovutus on tehty

Mitkä asiakirjat kelpaavat varamenettelyyn?

Varamenettelyasiakirjoina hyväksytään ESS-lomake (tullilomake nro 892) ja siihen lisälehtenä käytetty vientiartikkeliluettelo (tullilomake 895). Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää yhtenäisasiakirjaa eli SAD-lomaketta yhdessä SSD-lomakkeen (tullilomake nro 890) kanssa. Varamenettelystä on ohjeistettu viennin ELEX-asiakasohjeessa 37, internet-sivulla: <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/sahkoinenasiointi/edi/ELEX/asiakasohjeet/index.jsp>.